

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222200133
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2022:6222200133.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloleté deti G.: Q., H.. XX. XX. XXXX, K., H.. XX. XX. XXXX B. M. H.. XX. XX. XXXX, všetky bytom ako matka, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky Q. T., H.. XX. XX. XXXX, M. S. XX a otca Q. G., H.. XX. XX. XXXX, D. X, N. E.š, za účasti Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a návrhu Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na uloženie výchovných opatrení, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/150/2021-45 zo dňa 27. 05. 2015 vo výroku o výživnom na maloletých Q., K. B. M. tak, že otec maloletých Q. G., H.. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. detí G. Q. H.. XX. XX. XXXX, K. H.. XX. XX. XXXX B. M. H.. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným v sume 75 Eur mesačne na každého z nich, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Q. T., H.. XX. XX. XXXX, počnúc dňom 08. 06. 2022.

II. Súd n a r i a d ť u j e nad výchovou maloletých detí G.L. Q., H.. XX. XX. XXXX, K., H.. XX. XX. XXXX B. M., H.. XX. XX. XXXX dohľad.

III. Súd u k l a d á maloletým deťom G. Q., H.. XX. XX. XXXX, K. H.. XX. XX. XXXX B. M. H.. XX. XX. XXXX a ich matke Q. T. H.. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie spočítavajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš v časoch a dátumoch podľa určenia úradu práce.

IV. Súd v konanie v časti osobnej starostlivosti a v časti návrhu na uloženie napomenutia maloletým z a s t a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26. 01. 2022 domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým s odôvodnením, že maloletí ju vôbec nerešpektujú, odvrávajú, vyhrážajú sa jej, urážajú a ponižujú ju, neučia sa do školy, v domácnosti s ničím nepomôžu. Pred niekoľkými mesiacmi prepustili ich otca z výkonu trestu odňatia slobody, deti sa s ním stretávajú a chcú ísť s ním bývať. Na pojednávaní dňa 08. 06. 2022 matka uviedla, že na zmenu osobnej starostlivosti tak, aby maloletí išli k otcovi, nie sú splnené podmienky, a preto súhlasí, aby deti ostali v jej starostlivosti. Navrhla však upraviť vyživovaciu povinnosť zo strany otca na sumu 100 Eur mesačne na každé z maloletých detí od 26. 01. 2022.

2. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu aj v ústnom prednese na pojednávaní uviedol, že nemá vytvorené podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletých, nakoľko býva pri svojich rodičoch, kde takéto podmienky nie sú a nemá ani vlastné finančné prostriedky na zabezpečenie bývania. S návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasil, nakoľko keď bol vo výkone trestu odňatia slobody neplatil výživné, má ho zameškané za niekoľko rokov a momentálne mu je strhávané po 140 Eur mesačne prostredníctvom súdneho exekútora. Pokiaľ niečo deti potrebujú, je im ochotný to zakúpiť, nechce však dávať peniaze matke.

3. Okresná prokuratúra Veľký Krtíš návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 03. 03. 2022 (ktorý súd zapísal pod sp. zn. 13P/22/2022 a uznesením č. k. 14P/10/2022-44 zo dňa 24. 03. 2022 spojil na spoločné konanie s návrhom matky) navrhla uložiť maloletým deťom výchovné opatrenia: napomenutie, nariadiť nad nimi dohľad a uložiť maloletým deťom a ich matke povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš na obdobie 6 mesiacov. Návrh odôvodnila tým, že maloletí majú problém s rešpektovaním matky, majú problém so školským prospedom a maloletý Q. je trestne stíhaný za dva trestné činy. Pokiaľ ide o návrh matky, okresná prokuratúra súhlasila s tým, aby maloletí zotrvali v osobnej starostlivosti matky a súhlasila aj so zvýšením výživného zo strany otca, vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností. Na pojednávaní v rámci záverečnej reči zobrala okresná prokuratúra návrh v časti napomenutí späť, nakoľko vzhľadom na mieru narušenia vzťahov v domácnosti maloletých, by to nebolo účelné.

4. Opatrovník maloletých súhlasil s návrhom prokuratúry na uloženie výchovných opatrení vo forme dohľadu a konzultácii na referáte, za účelom zlepšenia vzťahov medzi matkou a maloletými, nakoľko už dlhšie pracuje s rodinou, sú tu výchovné problémy a v rodine je napätie medzi matkou a maloletými. Dobu tohto poradenstva navrhol neobmedzovať, mala by trvať minimálne 6 mesiacov s tým, že následne môže dôjsť k prehodnoteniu situácie. Pokiaľ ide o návrh matky na zmenu rodičovských práv a povinností, vzhľadom na to, že otec momentálne nemá vytvorené podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletých, opatrovník navrhol, aby tieto zotrvali v starostlivosti matky a navrhol zvýšiť výživné na maloletých zo strany otca, pretože od poslednej úpravy uplynulo niekoľko rokov a minimálne výživné nepostačuje na zabezpečenie starostlivosti o maloletých.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca, zisťovaním názoru maloletých a oboznámením sa s potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš, pracovnou zmluvou otca, správou opatrovníka z prešetrovania pomerov, správou zamestnávateľa otca, lustráciami v registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, oznámením referátu poradensko-psychologických služieb, osobným hodnotením maloletého zo školy, oznámením a úradným záznamom ÚPSVaR, uznesením o odložení trestného stíhania, výpisom z evidencie priestupkov a obsahom vyšetrovacieho spisu OR PZ Veľký Krtíš ČVS: ORP-20/VYS-VK-2022, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z výsluchu matky vyplynulo, že maloletí ju vôbec nerešpektujú, prídu zo školy domov, hodia si tašky a nič nerobia. S dochádzkou do školy problém nie je, avšak je problém so školskými výsledkami. Tieto skutočnosti matka sleduje cez stránku edupage. Tento školský rok jedna dcéra a syn pravdepodobne prepadnú, druhá dcéra bude mať štvorky. Matka maloletým uvádza seba ako príklad, že vzdelanie je dôležité. Tiež komunikuje s učiteľmi. Bola tu aj možnosť doučovania v škole, čo maloletí odmietli. V domácnosti maloletí nepomáhajú, nerobia žiadne práce asi od jesene 2021. Keď boli menší, bolo to lepšie, pričom zmena nastala z dôvodu ich veku. Tiež majú negatívne vzory u svojich kamarátov, pričom teraz prídu zo školy rovno domov a žiadni takíto kamaráti tam už nie sú.

Ako výdavky na maloletého Q. matka uviedla dopravu autobusom do školy, kde jednosmerný lístok stojí 0,60 - 0,70 Eur, čo je mesačne 20 - 22 Eur. Obedy v škole nemá. Školské pomôcky dostal na začiatku školského roka zo školy. Matka tiež pred začiatkom školského roka všetkým trom deťom zakúpila pomôcky asi za sumu 40 Eur, ktoré ešte má a dáva im ich podľa potreby v priebehu roka. Oblečenie zakupuje nepravidelne každé dva až tri mesiace za sumu 30 - 40 Eur. Na zdravotnú starostlivosť maloletého výdavky nie sú, Mal by brať psychiatrické lieky, naposledy bol v Lučenci za psychiatrickou pred tromi až štyrmi rokmi, neberie ich však dlhodobo. Maloletý hráva futbal v klube, kde sa teraz neplatí. Pokiaľ ide o hygienu, matka kupuje bežné veci (sprej, sprcháč), ktoré nevie presne vyčíslit', avšak na celú domácnosť urobí raz mesačne nákup za 60 Eur a ďalej priebežne, čo spolu na celú domácnosť, kde je 6 členov, vyjde na 110 Eur mesačne.

Pokiaľ ide o mal. K., tiež sa dopravuje do školy autobusom, výdavky sú rôzne podľa toho, či jej je uznaný polovičný lístok alebo nie. Spolu je to 20 - 23 Eur. Stravu by mala mať v škole zadarmo z titulu, že sú v hmotnej núdzi, avšak to nevyužíva. Školské pomôcky tiež dostala zadarmo zo školy. Platí to rovnako ako o mal. Q., taktiež pokiaľ ide o výdavky na oblečenie. Na zdravotnú starostlivosť výdavky na maloletú nie sú. Voľnočasové aktivity trávi väčšinou na mobile, kde využíva internet, ktorý majú doma, kde sa platí 9 Eur mesačne. Na hygienu platí to, čo matka uviedla ohľadom zakupovania pre celú domácnosť. Aj mal. M. sa do školy dopravuje autobusom, čo môže vyjsť okolo 20 Eur mesačne podľa toho, či jej uznajú celý alebo polovičný lístok. Pokiaľ ide o školské pomôcky a oblečenie platí to, čo matka uviedla o predchádzajúcich deťoch. Obеды má v škole zadarmo. Voľnočasové aktivity nemá žiadne, ani zdravotné problémy a výdavky na zdravotnú starostlivosť.

Pokiaľ ide o stravovanie v domácnosti (šesťčlenná domácnosť), za celý mesiac vynaložia približne 600 Eur.

Matka poberá iba dávku v hmotnej núdzi 67 Eur a rodinné prídavky približne 25 Eur na každé z detí. Matka je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, naposledy bola zamestnaná asi 7 - 8 rokov dozadu. Nemôže sa zamestnať, pretože najmladší syn M. má 7 rokov, stále navštevuje škôlku (má odklad školskej dochádzky). Matka ho musí vodiť zo a do škôlky. Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý má príjem cez 1.000 Eur mesačne, pracuje ako údržbár. On by mohol pomôcť s vyzdvihnutím maloletého zo škôlky, avšak keby matka musela pracovať, pričom všade chcú dvoj až trojzmennú prevádzku, on uviedol, že vzhľadom na výchovné problémy, nie je ochotný byť samostatne s ostatnými deťmi v domácnosti. Matka sa uchádzala o zamestnanie u viacerých zamestnávateľov, napr. v predajniach Kaufland, Pepco, Lidl, kde všade boli prevádzky na zmeny.

7. Z výsluchu otca vyplynulo, že vie o výchovných problémoch maloletých. Stretáva sa najčastejšie so synom, takmer denne, s dcérami menej. Podľa otca je problém na strane matky, ktorá sa maloletým nevenuje dostatočne a taktiež požíva alkohol. So synom otec konzultoval zlý prospech, uviedol mu, že musí mať výučný list, inak sa nikde nezamestná. Taktiež s ním a jeho advokátom konzultuje jeho trestné stíhanie. Syn ľutuje činy, ktoré spáchal.

Otec je momentálne nezamestnaný. Ešte minulý týždeň bol zamestnaný cez agentúru pre spoločnosť Forschner s dohodnutou mzdou 5 Eur na hodinu, avšak muselo sa pracovať aj soboty. Bola to dohoda, nie riadny pracovný pomer. Mzda bola 600 Eur v hrubom, avšak neodvážali z toho zdravotné a iné odvody, a preto otec ukončil pracovný pomer. Má pohovor v Krupine, kde by mohol pracovať ako operátor výroby. Otec je vyučený strojár a má aj zväračský preukaz, čo by tu mohol využiť. Je tam 3,60 Eur na hodinu, čo by mesačne malo vyjsť na minimálnu mzdu. Na začiatku roka bol otec zamestnaný v spoločnosti MY - STAV v Námestove, kde dosahoval približne 4 Eur na hodinu. Toto zamestnanie ukončil z dôvodu nátlaku zo strany matky, ktorá chcela, aby deti bývali s ním. Momentálne si hľadá pracovisko v okrese. Otec nemá zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili pracovať.

Do budúca by otec chcel, aby jeho tri deti bývali s ním, konzultoval to s nimi a mali o to záujem. Momentálne otec býva u svojich rodičov v nehnuteľnosti, ktorá im patrí a platí im 150 Eur mesačne na stravu, nájom a uhrádza aj vzniknuté nedoplatky. Počas výkonu trestu odňatia slobody mal otec s maloletým telefonický kontakt, rozprával sa s maloletým ako sa mu darí v škole. Tiež písal matke, aby ho informovala, na čo však neodpovedala. Stalo sa, že otcovi deti volali, že sú psychicky na dne kvôli matke. Vraj im vykrikovala opitá, že nemá kvôli nim žiaden život a podobne, s čím otec nesúhlasil.

8. Zo zisťovania názoru maloletého Q. vyplynulo, že s matkou nemajú vzájomné problémy. Občas sa pohádajú. Jeho sestry s matkou nekomunikujú, na všetko kašľú. Ak matka chce, aby niečo urobili, ony to odmietajú. Maloletý navštevuje prvý ročník stredoškolského štúdia, ktoré by malo byť ukončené maturitou. Prepadáva z nemčiny a fyziky, ktoré sú pre neho náročnejšie. Učitelia mu povedali, že ak pôjde ešte odpovedať, mohol by si známky opraviť. Z ostatných predmetov nemá až také zlé známky, napríklad zo slovenčiny má jednotky, dvojky. Jedenkrát sa stalo, že sa viac pohádal s matkou, nakoľko počul krik, z čoho si vyvodil, že matkin priateľ udrel jeho najmladšieho brata. Vtedy sa maloletý zachoval k matke nevhodne a ona ho vyhodila z domu. Toto sa mohlo odohrať pred rokom. Býval asi tri mesiace u svojej tety a za ten čas o neho matka neprejavila záujem. Následne si teta pýtala financie na maloletého, vtedy začal opätovne komunikovať s matkou a povedala mu, aby sa vrátil späť. Odvtedy je to o niečo lepšie. Maloletý vie, že sú voči nemu vedené trestné stíhanie, ide o dve bitky. Nepopiera, že sa veci tak stali, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia. V oboch prípadoch bol vyprovokovaný inými chlapcami. Tieto skutky sa stali v poslednom novembri až v februári. Jedna bitka dopadla tak, že tam bola aj zlomená kosť, natrhnuté obočie a iné zranenia, v druhej neboli až také zranenia. Tiež sa stalo, že sa pobil aj predtým v roku 2019, keď ešte nemal vek, aby bol trestne stíhaný. Uvedomuje si,

že by sa takto nemal správať, konzultoval to aj so svojim obhajcom. Je pravdepodobné, že dostane podmienku, avšak nevie zatiaľ v akom trvaní. Pokiaľ ide o vzťah sestier k matke, nevedel uviesť, prečo sa viac hádajú. Stáva sa, že sestry chcú nejaké veci, ktoré im matka nekúpi, ona chce, aby robili nejaké veci v domácnosti, ktoré ony nerobia. K zhoršeniu tohto vzťahu došlo ako bývajú v Plachtinciach, tam sú častejšie hádky. Keď bývali predtým na Železničnej ulici, boli vzťahy lepšie a sestry viac matku počúvali. Maloletý dobre vychádza aj s matkiným priateľom, sestry s ním nevychádzajú vôbec. Matkin priateľ dáva peniaze a iné veci na chod domácnosti aj na ich výživu a robí aj domáce práce. Matka s tým občas pomáha. Maloletý si všimol, že matka požíva víno každý deň, vypije aj dve fľaše. Niekedy k večeru sa stáva, že keď príde maloletý domov, matka už je pod vplyvom alkoholu. Taktiež sú v domácnosti aj hádky medzi matkou a jej priateľom, ktorý uvádzal, že sa s ňou rozíde, ak neprestane piť. Matka tiež často volá otcovi a pýta si od neho peniaze. Takáto situácia môže trvať asi tri štyri roky.

9. Zo zisťovania názoru maloletej K. vyplynulo, že v domácnosti sú konflikty, avšak nevie uviesť prečo. Vôbec spolu nekomunikujú s matkou, čo trvá už viac ako rok. Predtým to bolo lepšie. Navštevuje siedmy ročník základnej školy, neprepadáva. Znamky má trojky, štvorky. Do školy sa pripravuje sama. Problém má s matematikou, potrebovala by pomoc, avšak neriešila to cez školu ani cez matku. Matke sa nepáči, že oni ako deti nerobia nejaké veci alebo že ich neurobia, ako matka chce. Za posledné obdobie domáce práce nerobia vôbec. Spoločné aktivity tiež nemajú žiadne. Maloletá trávi čas tak, že ide sama von. S priateľom matky nemajú žiadny vzťah, nekomunikujú. Matka požíva v domácnosti alkohol, každý deň víno, vypije aj pol fľaše. Keď bývali vo Veľkom Krtíši na Železničnej, bolo to lepšie. Odkedy sa presťahovali do Plachtiniec, došlo k zhoršeniu. Maloletá nevedela uviesť, či ľúbi svoju mamu. Uvádza, že mama je na ňu prísna a kričí. Lepšie sa má s otcom a radšej by bývala s ním. Keď chce nejaké veci, tieto jej kúpi skôr otec. Uviedla však, že aj ich mama má dôvod sa na nich hnevať, nakoľko ju neposlúchajú, keď majú napríklad upratovať. Maloletá sa na matku hnevá aj za to, že jej nedá peniaze na veci, ktoré chce z dôvodu, že si to nezaslúži. Niekedy je to aj dôvodné, že si také veci nezaslúžia. Prepádala predtým z matematiky a z fyziky, tieto známky si však opravila.

10. Zo zisťovania maloletej M. vyplynulo, že vzťahy v rodine sú podľa nej dobré. Nemá s matkou problémy. Občas sa háda napríklad starší brat so sestrou. S matkou sa maloletá neháda. Dobrý vzťah má aj s matkiným priateľom. Maloletá navštevuje piaty ročník základnej školy, kde má jednotky, dvojky a trojky. Najhoršie trojky má z dejepisu a matematiky. Stáva sa, že mamu trochu neposlúchajú, že nerobia domáce práce. Tie robia, iba keď stíhajú. Za posledný čas ich nerobia. Ona sama napríklad utiera prach a podlahu jedenkrát do týždňa. Matka vtedy povie, že to treba urobiť. Má dobrý vzťah k súrodencom. V Plachtinciach, kde teraz býva, sa jej páči. Niekedy sa stane, že matka kričí, keď nie je dobre poriadene. Veci im kupuje matka alebo otec, niekedy aj matkin priateľ kupuje napr. potraviny do domácnosti. Otec im dáva peniaze 25-30 Eur každý mesiac. Matka im kupuje tenisky, šaty. Maloletá má za to, že v domácnosti jej nič nechýba.

11. Zo správy ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplynulo, že matka poberá prídavky na štyri deti v aktuálnej výške spolu 103,52 Eur mesačne. Od 01. 03. 2020 je príjemcom dávky v hmotnej núdzi a od 20. 06. 2018 až doposiaľ je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec nie je príjemcom žiadnych dávok a naposledy bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 14. 11. 2021.

12. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že matka nie je zamestnaná ani nemá žiaden príjem. Otec bol naposledy zamestnaný v spoločnosti Technogym E.E. od 15. 11. 2021 do 09. 12. 2021 a v spoločnosti MY - STAV spol. s r.o. od 24. 01. 2022 do 27. 03. 2022. K uvedeným zamestnania otec na pojednávaní uviedol, že o zamestnanie v Technogyme prišiel tak, že bol chorý, ostal doma, snažil sa vybaviť si práceneschopnosť, avšak lekárka mu to nechcela dať späť. K lekárke prišiel až na druhý deň práceneschopnosti, avšak vtedy neordinovala vo Veľkom Krtíši, preto tam prišiel až na tretí deň, kedy mu odmietla dať potvrdenie o práceneschopnosti späť, a preto došlo k ukončeniu pracovného pomeru. Otec má za to, že k tomuto došlo aj z dôvodu, že mal dlh na zdravotnom poistení. Pracovnú odmenu mal dohodnutú 3,60 Eur na hodinu. Z potvrdenia zamestnávateľa otca MY - STAV s.r.o. vyplynulo, že pracovný pomer s otcom bol ukončený na podnet zamestnanca v skúšobnej dobe, pričom za mesiace január, február a marec 2022 otec odpracoval 6, 19 a 14 dní a dosiahol čistú mzdu 187,06 Eur; 575,99 Eur a 494,88 Eur.

13. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že okrem spoločných troch maloletých detí, o ktorých sud koná v predmetnej veci, majú rodičia ešte spoločného maloletého syna M. G. H.. XX. XX. XXXX.

14. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že matka s maloletými žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej partnera Z. N.Á., ktorý pozostáva zo štyroch izieb, kuchyne a kúpeľne s toaletou. Domácnosť je dobre vybavená a udržiavaná v čistote a v poriadku. Deti žijú vo vyhovujúcich bytových pomeroch. Matka je nezamestnaná, príjem má z titulu aktívnych prác, prídavku na deti, dávky v hmotnej núdzi a náhradného výživného. Partner matky je zamestnaný v spoločnosti PRP Tomášovce s príjmom od 800 do 1.000 Eur. Mal. Q. navštevuje 1. ročník Strednej odbornej školy vo Veľkom Krtíši, odbor ho baví, hoci nedosahuje najlepšie výsledky. Maloleté M. a K. navštevujú Základnú školu Poľná vo Veľkom Krtíši 5. a 7. ročník, učia sa priemerne. Najmladší syn rodičov mal. M. má 7 rokov, navštevuje Materskú školu vo Veľkom Krtíši. Rodina je evidovaná opatrovníkom od roku 2019, kedy sa mal. Q. dopustil činnosti inak trestnej, kedy bol vykonaný pohovor s rodinou a poskytnuté sociálne poradenstvo. Matka uvádza, že od roku 2021 má výchovné problémy s maloletými, ktoré spočívajú v nerešpektovaní a v tom, že nepomáhajú v domácnosti, pričom toto sa začalo prejavovať najmä po presťahovaní do domu priateľa. Otec maloletých bol dňa 28. 09. 2021 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom v čase pohovoru pracoval ako operátor výroby so zárobkom 4,50 brutto na hodinu a pracoval v Námestove, kde býval na ubytovni. S deťmi je v pravidelnom telefonickom kontakte. S návrhom matky na zmenu osobnej starostlivosti nesúhlasil, keďže nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletých.

15. Z oznámenia ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplynulo, že referát poradensko-psychologických služieb poskytol matke a maloletým tri termíny, pričom matka neakceptovala ani jeden, dokonca vyjadrila nezáujem o spoluprácu za účelom zmeny vlastného postoja a správania, resp. možnej následnej nápravy svojich vzťahov s deťmi. Zo správy Strednej odbornej školy Veľký Krtíš vyplynulo, že mal. Q. mal za prvý polrok školského roku 2021/2022 vymeškaných 47 hodín, z ktorých ani jedna nebola neospravedlnená, časté je však meškanie na vyučovacie hodiny. Na polročnej klasifikácii mal priemer známok 2,94 a bol hodnotený nedostatočný z dvoch predmetov a dostatočný taktiež z dvoch. Pre vyrušovanie na hodinách a nevhodné a drzé správanie mu bolo udelené napomenutie triednym učiteľom. Matka je v kontakte s triednym učiteľom a je pravidelne informovaná o dochádzke, správaní a hodnotení žiaka. Z úradného záznamu ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 08. 09. 2021 vyplynulo, že matka sa mala dostaviť na úrad s maloletými na konzultáciu, nedostavila sa však z toho dôvodu, že situáciu si premyslela a rozhodla sa, že s deťmi žiadnu psychologickú pomoc nepotrebuje a bude sa snažiť výchovné problémy zvládnuť sama bežným rodičovským postupom. Uznesením OR PZ Veľký Krtíš ČVS:ORP-228/VK-VK-2019 zo dňa 08. 07. 2019 bola odložená trestná vec prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) a b) Trestného zákona, čoho sa mal dopustiť mal. Richard dňa 27. 02. 2019 tak, že fyzicky verejne napadol mal. D. P., nar. 05. 09. 2006, lebo trestné stíhanie bolo neprípustné z dôvodu veku maloletého. Z výpisu z evidencie priestupkov vyplynulo, že maloletý Q. sa mal dňa 27. 01. 2020 dopustiť priestupku proti majetku krádežou v obchodnom dome Kaufland, pričom k odloženiu veci došlo z dôvodu veku maloletého. (Listiny uvedené v tomto odseku sú založené v spise 13P/22/2022).

16. Z vyšetrovacieho spisu OR PZ Veľký Krtíš ČVS: ORP-20/VYS-VK-2022 vyplynulo, že voči maloletému Richardovi je vedené trestné stíhanie na základe uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-20/VYS-VK-2022 zo dňa 04. 02. 2022 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 23. 11. 2021 došlo k verbálnej a fyzickej roztržke medzi maloletým Q. a mal. F. D. a toho istého dňa maloletý s doposiaľ nestotožnenými najmenej piatimi osobami počkal poškodeného na parkovisku pred obchodným domom Billa vo Veľkom Krtíši, kde ho bez varovania päťou pravej ruky udrel do oblasti pravého oka s tým, že aj ostatní prítomní začali poškodeného napádať na rôzne časti tela. Poškodený začal krváčať z pravého líca, čím spôsobili poškodenému podľa lekárskej správy zlomeninu jarmovej kosti hornej čeľuste s dobou liečby 6 až 8 týždňov. Uznesením OR PZ Veľký Krtíš ČVS: ORP-42/VK-VK-2022 zo dňa 04. 02. 2022 bolo mal. Q. vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 01. 02. 2022 pri autobusovom nástupišti pred prítomnosťou skupiny osôb mladších ako 18 rokov slovne aj fyzicky napadol mal. Q. R. tak, že mu začal nadávať, sotil ho rukami na zem, kde ho prisadol, bil päťami do oblasti hlavy a spôsobil mu podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára povrchové poradenie a pomliaždenie v oblasti tváre a v oblasti driekovej chrbtice s dobou liečenia do 7 dní. Uznesením zo dňa 04. 02. 2022 boli vyššie uvedené trestné stíhania spojené na spoločné konanie. V rámci trestného konania bol vykonaný aj znalecký posudok

MUDr. Marekom Zelmanom, znalcom odboru psychiatria, v zmysle záveru ktorého maloletý Q. netrpí žiadnymi psychickými chorobami ani závislosťou. Jeho pobyt na slobode zo psychiatrického hľadiska nie je nebezpečný pre spoločnosť ani mu nie je potrebné v tejto súvislosti uložiť ochranné liečenie.

17. Súd z vlastnej činnosti vie, že rodičovské práva a povinnosti k maloletým boli naposledy upravené rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/150/2014-45 zo dňa 27. 05. 2015, ktorým súd schválil dohodu rodičov tak, že maloletí (vrátane mal. M.) boli zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, pričom otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 09. 05. 2015.

18. Keďže matka na pojednávaní do zápisnice výslovne uviedla, že netrvá na zmene osobnej starostlivosti maloletých, súd podľa obsahu považoval toto podanie za späťvzatie jej návrhu v tejto časti, a preto konanie v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 CMP výrokom IV. tohto rozsudku v uvedenej časti zastavil. Súd podľa ustanovenia § 29 ods. 2 CMP nevidel dôvod pokračovať v tejto časti konania, pretože otec sám uviedol, že nemá vhodné podmienky na to, aby starostlivosť o maloletých prevzal, a preto maloletí naďalej zotrvávajú v osobnej starostlivosti matky, ako bolo určené posledným rozsudkom.

19. Pokiaľ ide o návrh matky týkajúci sa zvýšenia výživného, tento súd posúdil podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého možno dohody a súdne rozhodnutia o výživnom zmeniť, ak sa menia pomery. Súd má za to, že v predmetnej veci došlo od posledného rozhodnutia k výraznej zmene pomerov, nakoľko výživné na maloletých bolo naposledy určené rozsudkom tunajšieho súdu v roku 2015, odkedy uplynula pomerne dlhá doba 7 rokov, pričom v čase posledného rozhodovania mali maloletí 4, 7 a 9 rokov a v súčasnosti majú 11, 14 a 16 rokov. Mal. Q. začal v tomto školskom roku navštevovať strednú školu a maloleté K. a M. navštevujú druhý stupeň základnej školy, pričom tieto skutočnosti neboli v čase posledného rozhodovania. Takáto zmena predstavuje zásadnú zmenu pomerov, pretože s pribúdajúcim vekom maloletých a zmenou stupňa ich školskej dochádzky prirodzene vzrastajú aj výdavky na ich odôvodnené potreby. Taktiež súd v súlade s ustanovením § 78 ods. 3 Zákona o rodine prihliadol aj na vývoj životných nákladov, ktoré za 7 rokov vzrástli. Preto je v predmetnej veci dôvodné opätovne preskúmať výšku určeného výživného s ohľadom na aktuálne pomery.

20. Súd v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výšky výživného v prvom rade prihliadol na mesačné výdavky maloletých na uspokojovanie ich odôvodnených potrieb. Súd vychádzal z výsluchu matky, z ktorého vyplynulo, že maloletí potrebujú mesačne na dopravu do školy v priemere približne 20 Eur, nakoľko žijú v M. a ich školy sa nachádzajú podľa správy opatrovníka vo Veľkom Krtíši, na nákup drogerie približne 15 Eur (suma 110 Eur mesačne na celú šesťčlennú domácnosť - matka, jej priateľ a 4 maloleté deti, z čoho alikvotná časť na jedného člena 1/6 predstavuje 15 Eur), na oblečenie približne 20 Eur (matka uvádzala v priemere sumu 20 - 30 Eur na dva až tri mesiace) a na stravu sumu 100 Eur (aliquotná časť zo sumy 600 Eur na celú šesťčlennú domácnosť, z čoho alikvotná časť na jedného člena 1/6 predstavuje 100 Eur). Súd považoval vyššie uvedené výdavky, ktoré vyplynuli z výsluchu matky, za primerané na zabezpečenie základného minimálneho štandardu na pokrytie výživy maloletých na uspokojenie ich základných potrieb ako stravovanie, ošatenie a návšteva školy a výšku jednotlivých výdavkov za primeranú. Tieto výdavky odrážajú aktuálnu životnú úroveň rodiny a spolu mesačne na jedného maloletého predstavujú 155 Eur mesačne.

21. Súd v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19. 03. 2018 zohľadnil, že odôvodnené potreby maloletých sú čiastočne pokryté štátnou sociálnou dávkou v podobe prídavku na dieťa vo výške približne 25 Eur, ktoré podľa potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš poberá matka. Po odpočítaní tejto sumy od výdavkov na odôvodnené potreby maloletých, je potrebné, aby rodičia na výživu jedného maloletého vynaložili sumu 130 Eur mesačne.

22. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine skúmal schopnosti a možnosti rodičov dosahovať príjem, teda ktorý z rodičov sa má v akej miere na výžive maloletých za účelom pokrytia vyššie uvedených výdavkov podieľať. V súlade s citovaným zákonným ustanovením nie je rozhodujúci len skutočný príjem rodiča, ale všetky ich schopnosti a možnosti príjem dosahovať (tzv. potencialita príjmov), a preto súd pri určení výživného nevychádza len zo skutočného príjmu, ktorý rodič dosahuje. Nie je preto podstatné, že ani jeden z rodičov nie je v súčasnosti zamestnaný. Pokiaľ ide o schopnosti a možnosti rodičov dosahovať príjem, súd nezistil medzi nimi zásadné rozdiely. Obaja rodičia sú v

produktívnom veku (32 a 37 rokov), pričom ani jeden z dokazovania nevyplýnuli žiadne zdravotné ani iné obmedzenia, ktoré by im bránili zamestnať sa, a tak dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy, ktorá v roku 2022 v súlade s oznámením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 352/2021 Z. z. predstavuje 3,713 Eur na hodinu a 646 Eur mesačne. Taktiež obaja rodičia majú rovnaký počet vyživovacích povinností, a to k štyrom spoločným maloletým deťom.

23. Pokiaľ matka uvádzala, že nemôže nastúpiť do zamestnania, nakoľko všade, kde sa uchádzala vyžadujú viaczmennú prevádzku a jej najmladší syn navštevuje materskú školu, súd nepovažoval túto okolnosť za dôvod, ktorý by matke bránil pracovať. S vyzdvihnutím maloletého zo škôlky môže matke pomôcť jej partner, ktorý tak podľa výsluchu matky už robí, prípadne iná osoba a skutočnosť, že matka musí byť doma, pretože jej partner nevydrží v domácnosti s jej maloletými deťmi, pretože sú nevychované, nie je okolnosťou, pre ktorú by matka nemala byť vôbec zamestnaná. Ide o zodpovednosť, matky, ktorá má maloletých zverených do osobnej starostlivosti, svojim výchovným pôsobením tieto okolnosti zariadiť. Keďže všetky deti matky navštevujú materskú školu alebo školu, nie je povinná sa o nich celodenne starať a môže svoj čas využiť na výkon zamestnania.

24. Pokiaľ ide o otca, z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplynulo, že za obdobie posledného roka bol zamestnaný v spoločnosti Technogym E.E. s.r.o. aj v spoločnosti MY -STAV spol. s r.o., kde za celý odpracovaný mesiac február 2022 (19 dní) dosiahol mzdu 717,75 Eur brutto (podľa potvrdenia zamestnávateľa 575,90 Eur netto), teda vyššiu ako je minimálna mzda. Otec bol podľa jeho výsluchu zamestnaný aj následne cez agentúru v spoločnosti Forscher, kde taktiež dosahoval vyšší príjem ako je minimálna mzda (5 Eur na hodinu). Dôvody ukončenia zamestnaní uvedené otcom, súd nepovažoval za objektívne príčiny pre stratu zamestnania. V spoločnosti MY - STAV spol. s r.o. bol podľa potvrdenia tohto zamestnávateľa pracovný pomer ukončený na podnet otca, k čomu otec uviedol, že bol pod tlakom matky a chcel si nájsť prácu v okrese a zobrať si maloletých k sebe. K tomuto však nedošlo a otec si podmienky na osobnú starostlivosť nevytvoril. Z tohto pohľadu je strata tohto zamestnania bez nájdania adekvátnej náhrady neprímerané riziko zo strany otca, na čo súd v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine neprihliada. Taktiež strata zamestnania v spoločnosti Technogym E. E. z dôvodu práceneschopnosti nie je ospravedlniteľným dôvodom, nakoľko otec si mal tieto záležitosti vybaviť v súlade s príslušnými predpismi.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že v možnostiach obidvoch rodičov je byť zamestnaný a dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy. Jediný rozdiel medzi rodičmi predstavuje to, že maloletí sú v osobnej starostlivosti matky, čo súd v súlade s ustanovením § 62 ods. 4 Zákona o rodine zohľadnil, nakoľko z tohto dôvodu vykonáva väčšiu mieru starostlivosti o maloletých matka, ktorá by sa mala na vyživovacej povinnosti podieľať v menšej miere. Vzhľadom na to, že deti sú vo veku 11, 14 a 16 rokov nejde už o tak výraznú mieru osobnej starostlivosti, a preto by rozdiel vo vyživovacej povinnosti medzi rodičmi nemal byť veľmi veľký. Pokiaľ by súd určil výživné v súlade s návrhom matky na sumu 100 Eur mesačne, matka by sa na ustálených výdavkoch po 130 Eur na maloletých podieľala len sumou 30 Eur, čo je nepomere nízka suma. Preto súd rozdelil vyživovaciu povinnosť medzi rodičov tak, že otca zaviazal prispievať na výživu jednotlivých maloletých výživným sumou po 75 Eur mesačne, pričom zvyšok výdavkov v sume 55 Eur je povinná pokryť matka. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd zmenil posledný rozsudok tunajšieho súdu č. k. 7P/150/2014-45 vo výroku výživnom na maloletých Q., K. a M. a výživné zvýšil. Pokiaľ otec namietal, že by aj platil výživné vo vyššej miere, avšak nie do rúk matky takáto úprava nie je možná, pretože výživné sa platí do rúk rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti a ten zabezpečuje zakupovanie potrieb pre maloletých. Taktiež je irelevantné tvrdenie otca, že mu je strhávané prostredníctvom súdneho exekútora zameškané výživné na maloletých, nakoľko bolo povinnosťou otca svoju vyživovaciu povinnosť (ktorá bola určená len v rozsahu minimálneho výživného) plniť a nemôže jej neplnením odôvodňovať určenie nižšieho výživného na maloletých v súčasnosti.

26. Súd v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine určil počiatok zvýšenia výživného odo dňa začatia súdneho konania. Súdne konanie o zvýšení výživného sa začalo až na základe zmeneného návrhu matky, ktorý predniesla ústne do zápisnice na pojednávaní dňa 08. 06. 2022, a preto súd zvýšil výživné až k tomuto dátumu a nie ako sa toho domáhala matka odo dňa podania jej návrhu na zmenu osobnej starostlivosti dňa 26. 01. 2022, keďže tento návrh sa netýkal výživného.

27. Pokiaľ ide o návrh okresnej prokuratúry, tento súd posúdil podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine podľa ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého, môže súd rozhodnúť o uložení výchovných

opatrení a) napomenúť maloletého, b) určiť na výchovu maloletého dohľad alebo d) uložiť maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z výsluchu matky a zisťovania názoru maloletých súd zistil, že vzťahy medzi matkou a maloletými sú výrazne narušené, pričom tento dôvod zároveň viedol matku k podaniu návrhu vo veci, ktorým sa pre výchovné problémy s maloletými domáhala zmeny osobnej starostlivosti. Z výsluchu matky a maloletých zhodne vyplynulo, že maloletí s matkou v súčasnosti takmer vôbec nekomunikujú, nepodieľajú sa na domácich prácach a pokiaľ matka od nich niečo chce, nerešpektujú ju. Súd má za to, že v tomto smere je potrebné zakročiť a je v najlepšom záujme maloletých za pomoci referátu ÚPSVaR Veľký Krtíš zlepšiť úroveň komunikácie medzi matkou a maloletými a taktiež zlepšiť výchovné metódy matky tak, aby bola schopná so svojimi maloletými deťmi komunikovať a riadne ich vychovávať. Súd má za to, že momentálne nie je v možnostiach samotnej matky a maloletých, aby bez cudzej bez pomoci svoje narušené vzťahy napravili, nakoľko pokiaľ sa referát snažil vykonávať poradenskú činnosť dobrovoľne, matka toto odmietla, ako to vyplýva z oznámenia ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 07. 10. 2021 a úradného záznamu zo dňa 08. 09. 2021. Preto má súd za to, že do tejto situácie je potrebné zasiahnuť nariadením výchovného opatrenia, a preto výrokom III. tohto rozsudku uložil matke a maloletým povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš v časoch a dátumoch podľa určenia úradu práce. Súd nelimitoval toto výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov, ako to navrhla okresná prokuratúra, nakoľko v súčasnosti, kedy je vzťah medzi matkou a maloletými výrazne narušený, sa nedá presne predpokladať, ako dlho bude odstránenie vzniknutej situácie trvať. Súd bude za súčinnosti s opatrovníkom priebežne posudzovať a vyhodnocovať priebeh tohto výchovného opatrenia a následne rozhodne o jeho prípadnom zrušení alebo zmene.

28. Okrem problému komunikácie medzi maloletými a matkou sú na strane maloletých aj ďalšie výchovné problémy. Pokiaľ ide o maloletého Richarda, tento je v súčasnosti stíhaný za dva trestné činy, ktorých spáchanie nepopiera a taktiež v minulosti sa dopustil činu inak trestného a priestupku, ktorý bol odložený z dôvodu nízkeho veku. Pokiaľ ide o mal. K. a M. u nich sú taktiež výchovné problémy, ktoré nespočívajú len v nerešpektovaní matky, ale aj v problémoch s prospechom v rámci školy, ako to vyplynulo z výsluchu matky a zisťovania názoru maloletých, kde maloletej K. hrozilo prepadnutie a maloletá M. tiež nemá najlepší prospech. Preto je vhodné za účelom odstránenia týchto výchovných problémov ako aj za účelom sledovania, či medzi matkou a maloletými došlo k zlepšeniu ich komunikácie, nariadiť aj výchovné opatrenie vo forme dohľadu nad starostlivosťou o maloletých, kde opatrovník môže sledovať vyššie uvedené skutočnosti. Preto súd výrokom II. tohto rozsudku nariadil nad výchovu maloletých dohľad.

29. Vzhľadom na to, že okresná prokuratúra zobrala späť svoj návrh na uloženie napomenutia, súd konanie v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 CMP výrokom IV. rozsudku v tejto časti zastavil. Súd v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 CMP nevidel dôvod na pokračovanie v tejto časti konania, pretože napomenutie predstavuje najmiernejšiu formu výchovného opatrenia, pričom súd uložil maloletým dve prísnejšie výchovné opatrenia, a preto by samotné napomenutie stratilo význam.

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.